

“Klimatspar Barn”

- en klimatinriktad kapitalförsäkring i den Gröna Klimatfonden

Författare:

Vi är fyra studenter vid Lunds Universitet som alla har ett gemensamt intresse i klimat och miljöfrågor. Tillsammans besitter vi erfarenheter som ungdomsdelegater på COP21, klimatskribenter, aktiehandlare, bankanställda och framförallt miljömedvetna konsumenter som upplever avsaknaden av ett hållbart sparande på den finansiella marknaden.

Kajsa Fernström Nåtby - Civilingenjör i Ekosystem

Matilda Hagert – Nationalekonomi

Erik Helldén - Statsvetenskap

Vindar Fritzell - Läkare

Please, recycle,
or even better,
reuse this paper

“Klimatspar Barn”

Vår finansiella produkt, Klimatspar Barn, är ett långsiktigt hållbart instrument där allmänheten, på ett enkelt sätt, får möjlighet att vara med och påverka arbetet för ett hållbart klimat. Ett revolutionerande koncept på en marknad som ropar efter klimatsmarta investeringar. Produkten är anpassad för långsiktigt sparande åt barn och blir därför inte enbart en finansiell investering åt barnet, utan även en investering i barnets framtid. Klimatspar Barn kommer att vara helt inriktad på klimatinvesteringar men även spela en betydande roll för det internationella arbetet för jämställdhet, hälsa, barns möjlighet till skolgång, fattigdomsbekämpning, social hållbarhet och människors rätt till rent dricksvatten. För att nämna några. Vi vill ge den privata konsumenten en möjlighet till långsiktiga investeringar, där hen kan känna sig trygg med var pengarna hamnar. Vi vill skapa en *kapitalförsäkring* hos den svenska banken, där investeringarna går till projekt ledda av FNs Gröna Klimatfond eller investeringar via densamma. Denna kapitalförsäkring är unik av sitt slag i det avseende att den fyller ett hål på marknaden, där avsaknaden av en hållbar finansiell produkt för privata konsumenter idag är påtaglig.

Klimatspar Barn - hur fungerar den?

En klimatinriktad kapitalförsäkring. Vår finansiella produkt är ett långsiktigt sparande i en klimatinriktad kapitalförsäkring som riktar sig till de som vill spara åt barn. Det kan röra sig om föräldrar, anhöriga eller vänner som redan nu vill placera pengar för att bidra till ett startkapital när barnet växt upp. Att välja ett klimatsmart sparande åt barn blir ett naturligt val då de tillhör den generationen som kommer uppleva resultaten av de klimatinvesteringar som görs idag. På så sätt blir denna investering mer än bara ett finansiellt sparande utan hjälper under tiden till att säkra att den jord barnet kommer växa upp på är i bästa möjliga skick.

Produkten är utvecklad både för att underlätta för investeraren och för banken. I Klimatspar Barn finns utrymme för både engångsinsättningar och för regelbundna avsättningar för flexibiliteten och anpassningsförmågens skull, vilket underlättar för investeraren. Vidare finns vissa uttagsspärrar (ex uttagkostnader) för att garantera kontinuitet i sparandet och därmed även en säkerhet för banken.

Här löses även det problem många miljömedvetna konsumenter upplever, då de menar att klimatmärkningen är en godtycklig etikett påklitrast av företagen själva. Denna kapitalförsäkring kan med enkelhet klassas som miljömässigt ansvarstagande då den inte bedrivs i regi av ett vinstmaximerande företag utan av FN.

Gröna Klimatfonden. Ur FN:s klimatomöte i Köpenhamn 2009 grodde fundamentet till Gröna Klimatfonden (Green Climate Fund, GCF), den fond vars syfte är att stödja utvecklingsländer¹ genom insatser inom klimatanpassning och förbättrade levnadsvillkor för utsatta människor och geografiska områden. Detta arbete kräver stora satsningar från alla världens länder där målet är att år 2020 tillsammans ha mobiliserat 100 miljarder USD, öronmärkta för utvecklingsländers omfattande behov

¹ Utvecklingsländer här definierade som de länder som listas som just detta i Parisavtalet som tillkom under klimatförhandlingarna COP21.

när det kommer till klimatanpassning, utveckling av grön teknologi och investeringar för en hållbar framtid. Idag har 10 miljarder USD mobiliserats och för att nå sitt investeringsmål har Gröna Klimatfonden nu öppnats upp för privata investeringar. Därmed har de utvecklat möjligheter för finansiella produkter inom GCF. Därav erbjuder GCF ett flertal olika typer av finansiella instrument för att skraddarsy lösningar för investerare på den finansiella marknaden. Det är här vårt finansiella instrument är menat att spela en stor roll.

Gröna Klimatfonden och Klimatspar Barn - hur fungerar det? Genom att handla med dessa finansiella instrument hos GCF kan ett kapitalsparande byggas upp. Då GCF har många olika typer av projekt i länder över hela världen och är under ständig utvidgning kommer denna portfölj få möjligheten att bli differentierad och därmed säkerställa en relativt låg risk. Vidare skapas stabilitet i individens portfölj, då etiska, hållbara investeringar, på lång sikt tenderar att fluktuera mindre än andra. Avkastningen kommer, som alltid, bero på risken kapitalförsäkring väljer att lägga sig på och därmed vilka projekt inom GCF som väljs. Sannolikt kommer dock avkastningen under det långa tidsspänn det rör sig om vara mycket tillfredsställande för investeraren. Således har en produkt skapats, som inte enbart verkar för en hållbar framtid för världen, utan även för ett hållbart sparande åt barnet.

Klimatspar Barn - enkel, transparent och kvalitetssäkrad

Enkel. Vi vill skapa en enkel finansiell produkt som inte avskräcker konsumenten genom sin komplexitet, utan är lätt att förstå och känna för. Vi vill göra den lättillgänglig för den breda marknaden, allt för att så många som möjligt skall lockas av denna kapitalförsäkring. Dess enkelhet grundar sig i att alla människor vet vad FN är och känner till att de ägnar sig åt klimatförhandlingar. Även om den som ska starta ett sparande inte vet exakt vad Gröna klimatfonden eller COP21 är individen sannolikt tillräckligt bekant med FN för att känna att det är en seriös aktör inom hållbarhet och arbetet för en bättre värld. Det här handlar om ett sparande åt ditt barn, där banken och FN sköter allt och garanterar att pengarna kommer till nytta för hållbara projekt. Samtidigt som du en välgörare växer pengarna - hur mycket enklare kan det bli?

Inte heller för banken blir denna produkt mer komplicerad än någon annan - snarare tvärt om. Att bygga upp en portfölj via GCF blir inte mer arbete än att göra detsamma genom att välja ut företag och aktier för andra produkter. Dessutom finns en stor vilja från Gröna Klimatfonden att underlätta för investeringar via dem och de erbjuder därmed innovativa och enkla lösningar för att underlätta för att den privata sektorn ska vara med. Denna produkt är således enkel utifrån både bankernas och konsumenternas perspektiv.

Transparens. En kapitalförsäkring i Gröna Klimatfonden kommer även tvingas att vara transparent, då alla konsumentens pengar går via GCF. Detta gör pengarna inte bara lätta att följa (då individen inte behöver ha koll på olika fonder utspridda över hela världen) utan möjliggör även för omfattande insikt, då allt deras arbete går att följa via GCFs hemsida och utgivna rapporter. Dessa kommer ut och uppdateras regelbundet, utan att banken själva behöver göra något, då detta är en del av GCFs förvaltningsuppgifter. Då Gröna Klimatfonden bedrivs under det mellanstatliga FN:s regi, där en offentlighetsprincip ständigt eftersträvas, är allt av substans i GCF offentligt.

Kvalitetssäkrad. Detta finansiella instrument är inte bara transparent och förhållandevis enkelt att förstå, utan även kvalitetssäkrat. GCF är ständigt granskad av samtliga av FNs medlemsländer och reglerad av Parisavtalet, med en självständig och nationellt oberoende styrelse. Den verkar alltså inte för en särskild nations individuella intressen utan skall, på lika grunder, arbeta för samtliga av världens utvecklingsländer. För att undvika partiskhet i besluten är styrelsen könsbalanserad, där alla världsdelar och utvecklingskategorier² ska vara representerade. Vidare är även civilsamhället ständigt närvarande i GCFs arbete vilket leder till en ständig granskning.

Gröna Klimatfonden driver dels en del projekt själva, men även andra aktörer kan ansöka om att ta del av Gröna Klimatfondens pengar för att göra klimatinvesteringar som gynnar utvecklingsländer. Ansökningsprocessen är gedigen och involverar strikta kontroller för att se till så att det tänkta projektet lever upp till krav på bland annat hållbarhet, jämställdhet och social och miljömässig riskhantering. Därmed säkerställs ständigt de finansierade projekten utifrån strikta regler. Framförallt är detta regler och principer som hela världens länder har enats kring i konsensus. Detta är något som särskiljer denna "certifiering" från de etiska eller miljökrav som bankerna (godtyckligt nog) själva kommit på för sina finansiella produkter som existerar på marknaden idag.

Klimatspar Barn - ett steg mot en cirkulär ekonomi

Denna typ av sparande är inte enbart ett utmärkt sätt att förvalta pengar utan blir även ett perfekt substitut till materiella gåvor. Då Klimatspar Barn både är anpassad för regelbundet sparande och för engångsinsättningar öppnar detta upp för en möjlighet att för anhöriga eller vänner göra en insättning som gåva. Exempelvis kan insättningar i kapitalförsäkringen göras som dop-, födelsedags- eller studentpresent och därmed bidra till mindre konsumtion. En cirkulär ekonomi bygger på ett samhälle där vi återanvänder saker och handlar tjänster i större utsträckning än varor. Ytterligare ett steg att ta inom en cirkulär ekonomi blir ju att investera för varandras framtid, inte bara sin eller familjens egen, utan hela jordens.

Kapitalspar Barn - i ett större perspektiv

Implementeringsmöjlighet i Sverige och i världen. Implementeringsmöjligheterna av denna kapitalförsäkring är, från GCFs håll, goda. De är öppna för privata investeringar och välkomnar olika former av kapitalplaceringar. De hjälper därför landet, företaget eller banken att sy ihop den väg som fungerar för respektive enhet. Kapitalförsäkringen är skalbar, då den inte är bunden till en särskild bank; banken är enbart en mellanhand mellan individen och GCF (precis på samma sätt som de arbetar med fonder och placeringar idag). Alla världens länder är med i FN och vi delar alla på samma jord. Det är därför i *allas* intresse att kapitalspara klimatinriktat.

Denna kapitalförsäkring är dessutom oerhört flexibel. För enkelhetens skull är kapitalförsäkringen inriktad på enbart investeringar i Gröna Klimatfonden, men denna fond bygger på ett flertal olika

² Lika antal styrelsemedlemmar från utvecklade länder och utvecklingsländer, där varje världsdel skall vara representerad bland utvecklingsländerna

typer av projekt och är även öppen för nya investeringar och investerare. Det vill säga att om en bank som har för avsikt att starta en kapitalförsäkring som denna så kan den rikta in sig på ett specifikt land, enbart småskaliga projekt, stora mer etablerade projekt, projekt som stödger klimatanpassning, projekt som stödjer grön teknikutveckling, elmarknader eller till och med para ihop företag inom hållbarhetsbranschen med GCF och på så sätt kunna anpassa kapitalförsäkringen till just den typ av investeringar som önskas. Således är det enda som är specificerat att pengarna förvaltas i klimatfonden, men vilket specifikt projekt som pengarna investeras i är upp till banken och dess konsument.

Vidare går det även att anpassa denna typ av sparande för andra målgrupper. Det vill säga att ett klimatinriktat kapitalsparande inte enbart måste rikta sig till barnsparande, även om detta är väldigt fördelaktigt med tanke på "dubbelinvesteringen" som då görs - för en finansiellt stabil och klimatsmart framtid. Men andra typer av långsiktigt sparande passar även de utmärkt för denna kapitalförsäkring, exempelvis kan det röra sig om pensionssparande, livförsäkringar eller dylikt.

Syfte och synergieffekter. Precis som att Klimatspar Barn går att implementera på en mängd olika sätt får den även en hel rad positiva effekter. Ett finansiellt verktyg som kopplar individens etiska handling till GCFs ändamål bidrar till ett hållbart samhälle ur flera olika aspekter, exempelvis genom att stärka hälsan i utsatta områden. Naturkatastrofer och förorening av miljöer påverkar dessutom kvinnors hälsa i större grad än mäns. Detta då kvinnor oftare står för näring- och vattentillgång för barn, i synnerhet i utvecklingsländer. Samtidigt är kvinnor världen över mindre utbildade än män i hur en ska hantera klimatförändringar. En problematik denna investering skulle motverka då GCF bland annat stödjer projekt så som IUCNs projekt "REDD+" som integrerar jämställdhet i strategier mot skogsskövling. Detta är ett exempel på hur det finansiella verktyget riktar sig både mot människors hälsa och sociala roll i samhället.

GCF prioriterar dessutom utveckling av teknologi som tillsammans med ökad kunskap om klimatförändringar jämt spritt mellan kön ska minska utsläppen i lokala industrier där både kvinnor och män arbetar. På så sätt sprids hållbar teknologi och genom samarbete kan nya innovationer uppkomma. Då många av projekten riktar sig till statliga projekt alternativt projekt som ämnar stärka svagare stater och institutioner kan detta även bidra till en positiv samhällsutveckling på ett politiskt plan. Vidare är själva bidraget till GCF även ett sätt att bidra till en mer jämlik värld - där de som historiskt sett tjänat pengar på att orsaka klimatförändringarna, nu bidrar mer till att minska dem. Det vill säga, även om huvudsyftet med investeringarna är klimat så får de synergieffekter på områden som jämställdhet, social hållbarhet och sprider även teknologi och ingenjörskonst.

Kapitalspar Barn - det optimala sparandet

Sammanfattningsvis är Klimatspar Barn ett sätt för konsumenten att investera hållbart och bidra till cirkulär ekonomi på ett globalt plan. Att skapa hopp för sitt barns framtida ekonomi, hållbara framtid och för utsatta människor på samma gång. En finansiell produkt som kommer vara attraktivt för alla sparare.